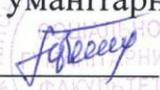

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан соціально-
гуманітарного факультету

Оксана ГОМОТЮК

« 29 » 2025р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-
педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« 29 » 2025р.

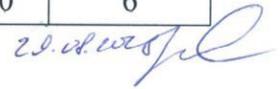

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Ілюстрація»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 02 Культура і мистецтво
спеціальність – 022 Дизайн
спеціалізація – 022.01 Графічний дизайн
освітньо-професійна програма – “Графічний дизайн”

Кафедра архітектури та дизайну

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Лабор.	ІРС	Тренінг	СРС	Разом	Екзамен (сем.)
Денна	3	6	16	44	4	4	52	120	6

Тернопіль – ЗУНУ

2025

Робоча програма розроблена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 022 «Дизайн», спеціалізації 022.01 Графічний дизайн затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 10 від 23.06.2023 року) зі змінами відповідно до рішення Вченої ради (протокол №11 від 26.06.2024 року).

Робочу програму склала викладач кафедри архітектури та дизайну, **Кулик Ольга Сергіївна**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри архітектури та дизайну, протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

В. о. завідувача кафедри архітектури та дизайну, д.архітектури, професор

Дячок Оксана Миронівна

Гарант ОПП «Графічний дизайн»
к.пед.н, доцент

Ірина Цідило

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІЛЮСТРАЦІЯ»

1. Опис дисципліни «Ілюстрація»

Дисципліна «Ілюстрація»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»	Статус дисципліни <i>обов'язкова</i> Мова навчання <i>українська</i>
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність: 022 «Дизайн» Спеціалізація: 022.01 Графічний дизайн»	Рік підготовки: <i>Денна – 3</i> Семестр: <i>Денна – 6</i>
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма «Графічний дизайн»	Лекції: <i>Денна – 16 год</i> Лабораторні заняття: <i>Денна – 44 год.</i>
Загальна кількість годин – 120	Ступінь вищої освіти: бакалавр	Самостійна робота: <i>Денна – 52 год.</i> Тренінг: <i>Денна – 4 год.</i> Індивідуальна робота: <i>Денна – 4 год.</i>
Тижневих годин – 8 з них аудиторних – 4		Вид підсумкового контролю – <i>екзамен</i> <i>Денна – 6</i>

2. Мета і завдання дисципліни «Ілюстрація»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Мета вивчення дисципліни - є формування у студентів творчого мислення, заснованого на вмінні застосовувати для досягнення результату фантазію, логіку та розрахунки, навчити з використання творчого мислення виконувати графічні завдання по наростаючій ступені складності. Викладення студентам знань про властивості матеріалів та інструментів створення ілюстративного матеріалу; формування у студентів комплексу знань та вмінь, які допоможуть їм у майбутньому самостійно створювати високоякісні ілюстрації. Мета циклу практичних занять полягає в отриманні практичного досвіду виконання ілюстрацій різних жанрів та для використання їх в різних областях друкованих та цифрових медіа. Вивчення та отримання практичних навичок з використання різноманітних технік як традиційними матеріалами, так і цифровими, для створення скетчів, колажів, сюжетних ілюстрацій.

2.2. Завданнями вивчення дисципліни є:

- 1) розкрити зміст, науково-теоретичні основи та методіку вивчення ілюстрації;
- 2) формування навичок графічного пошуку, аналіз та розробка системи для виконання ілюстрації;
- 3) навчити використовувати знання та вміння здобуті на предметі викладання та на практиці при розробці ілюстрацій в графічному дизайні;
- 4) сприяти розвитку художнього мислення, зорової пам'яті, просторових уявлень, та естетичного ставлення до творів мистецтва.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК06. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК03. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.

СК07. Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну.

СК08. Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта.

СК09. Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).

СК10. Здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності (за спеціалізаціями).

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

«Ілюстрація» пов'язана з такими курсами професійного спрямування: «Рисунок», «Живопис», «Композиція та кольорознавство», «Пластична

анатомія», «Історія мистецтва», «Історія та теорія української та світової культури».

2.5 Результати навчання

- ПР01. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.
- ПР04. Визначати мету, завдання та етапи проектування.
- ПР07. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розробленнях у художньо-проектних вирішень.
- ПР09. Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання.
- ПР10. Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну в комунікативному просторі.
- ПР11. Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.
- ПР13. Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати еко- культуру засобами дизайну.
- РН14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.
- ПР15. Розуміти українські етнокультурні традиції у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнодизайну у мистецьких практиках.
- ПР16. Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.
- ПР17. Застосовувати сучасне загальне та спеціалізоване програмне забезпечення у професійній діяльності.
- ПР18. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну.

3. Програма навчальної дисципліни:

Змістовний модуль № 1 ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО МИСТЕЦТВО ІЛЮСТРАЦІЙ. ВИДИ ТА ТЕХНІКИ ІЛЮСТРАТИВНОЇ ГРАФІКИ

Тема 1. Загальні відомості про мистецтво ілюстрацій. Історія виникнення та розвитку.

Ілюстрація найбільш послідовно простежується в мистецтві графіки і тісно пов'язана з історією книги. Входячи до складу книги, газети, журналу, ілюстрація доповнюється декоративними елементами, оформлення, які можуть являти образний коментар до тексту.

Тема 2. Види та жанри ілюстрацій

Загальні відомості про "ілюстрування" та призначення ілюстрацій.

Поняття про види ілюстрацій. Робоче місце ілюстратора. Ознаки стилю у роботах відомих ілюстраторів. Жанри в ілюстрації. Области застосування ілюстрації. Друковані та цифрові медіа. Напрями живопису та графіки. Ілюстрації у виді гравюри на дереві (політипаж), літографія, хромолітографія, фотомеханічна репродукція, ксилографія.

Тема 3. Інструменти та матеріали для створення ілюстрацій. Техніки створення ілюстрацій за допомоги інструментів та матеріалів

Поняття про техніки створення ілюстрацій. Олівці (графітний та кольорові). Властивості інструментів та техніка малювання. Акварель та акварельні олівці. Властивості фарб, інструментів, паперу для акварелі, техніка малювання. Допоміжні добавки для покращення властивостей фарби. Акрил. Властивості фарб, папір для акрилу, техніка малювання. Гуаш. Властивості фарби, техніка малювання. Ілюстрації з паперу. Огляд технік. Пензлі для малювання, їх види та властивості. Нестандартні техніки ілюстрування. Графічні техніки виконання ілюстрацій – монохромні, поліхромні. Види та техніки роботи з тушшю, вугіллям, аквареллю, змішані техніки. Створення текстур за допомогою художніх матеріалів.

Тема 4. Стилiзація в iлюстрації.

Методи та види стилізації. Приклади використання стилізації. Образ, графічна мова. Робота з формою, лінією, плямою. Пропорції в стилізації. Початкове ескізування. Створення ескізів. Варіативність підходу в процесі пошуку. Аналіз ескізів. Відбір найбільш вдалого варіанта.

Змістовний модуль 2. АНАЛІЗ ТА РОЗРОБКА ІЛЮСТРАЦІЇ.

Тема 5. Аналіз, пошук і розробка персонажа

Основні графічні форми при розробці персонажа, пропорції та мова форм тіла. Роль персонажа в ілюстраціях. Аналіз відомих персонажів. Особливості їхнього дизайну та характерів. Розвивати відчуття форми, об'єму, пропорцій, спостережливість, візуальне сприйняття.

Тема 6. Основи малювання персонажів

Основи малювання: пропорції та анатомія персонажів. Виразність та динаміка в малюванні персонажів. Практика начерків та ескізів. Розробка характеру через вигляд, пози та жест.

Тема 7. Стилiзація персонажів

Вплив різних стилів на відображення характеру. Кольорова палітра персонажа. Вибір кольорів для відображення характеру та настрою. Процес розробки концепції персонажа. Ескізування та ідеювання. Робота над образом взагалом, підкреслення характерних особливостей. Деталізація концепцій. Робота над різними позами та виразами обличчя.

Тема 8. Основи створення ілюстрації

Пропорції, світло, тінь. Колір в ілюстрації. Робота з колірним кругом, Основні аспекти створення колірної гами для ілюстрації. Кольори світла та тіні. Поняття стилю ілюстрування. Аналіз стилів відомих ілюстраторів.

Тема 9. Композиції в ілюстрації.

Основні види композиції: фронтальна, об'ємна і глибинно-просторова. Композиційна організація відкритих просторів, закритих просторів, деталізація форм пресонажів та їх оточення. Контраст в композиції. Плановість в ілюстрації. Стан динаміки та статистики в композиції. Правила композиції: рівновага, відповідність пропорцій, єдність і супідрядність. Композиційні прийоми: ритм, метр, симетрія, асиметрія, контраст, нюанс. Фактура, текстура як засоби виразності. Формальні образотворчі засоби: точка, лінія, пляма, формат, площа.

Тема 10. Сценарій та наратив в ілюстрації

Створення сюжету в ілюстрації. Розробка сценарію. Роль наративу в ілюстрації. Відображення наративного елемента.

Тема 11. Розробка ілюстрації.

Розробка ілюстрацій до книжки. Аналіз аналогів та іншої інформації стосовно теми завдання. Визначення власної концепції. Образ, графічна мова. Початкове ескізування. Створення ескізів. Варіативність підходу в процесі пошуку. Аналіз ескізів. Відбір найбільш вдалого варіанта. Затвердження остаточного варіанта та його ретельне доопрацювання. Виконання оригінал-макета ілюстрацій.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Ілюстрація»

Тема	Кількість годин					Контр. заходи
	Лекції	Лабор. заняття	Самост. робота	Інд. р-га	Тренінг	
Змістовий модуль I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО МИСТЕЦТВО ІЛЮСТРАЦІЙ. ВИДИ ТА ТЕХНІКИ ІЛЮСТРАТИВНОЇ ГРАФІКИ						
Тема 1. Загальні відомості про мистецтво ілюстрацій. Історія виникнення та розвитку	1	2	4	2	2	Поточне оцінювання практичних робіт
Тема 2. Види та жанри ілюстрацій	2	4	4			
Тема 3. Інструменти та матеріали для створення ілюстрацій. Техніки створення ілюстрацій	2	4	4			
Тема 4. Стилізація в ілюстрації	1	4	6			
Змістовий модуль II. АНАЛІЗ ТА РОЗРОБКА ІЛЮСТРАЦІЇ						
Тема 5. Аналіз, пошук і розробка персонажа	1	4	4			
Тема 6. Основи малювання	1	4	4			

персонажів						
Тема 7. Стилiзацiя персонажiв	1	4	6	2	2	Поточне оцiнювання практичних робiт
Тема 8. Основи створення iлюстрацiї	2	4	4			
Тема 9. Композицiя в iлюстрацiї.	2	4	4			
Тема 10. Сценарiй та наратив в iлюстрацiї	1	4	6			
Тема 11. Розробка iлюстрацiї	2	6	6			
Разом	16	44	52	4	4	екзамен

5. Тематика лабораторних занять

Лабораторне заняття №1

Тема 1. Загальнi wiadомостi про мистецтво iлюстрацiї. Iсторiя виникнення та розвитку.

Питання для обговорення:

1. Розвиток iлюстрацiї вiд найдавнiших часiв до сучасностi.
2. Найвiдомiшi iлюстрацiї вiд давнiх вiкiв i до наших днiв.

Лабораторне заняття №2

Тема 2. Робота з лiнiєю та плямою.

Мета: Створення швидких начеркiв. Розвивання навички бачити i створювати iлюстрацiю з абстрактних форм.

Лабораторне завдання:

1. Створення на основi абстрактних плям, фiгур та лiнiй персонажiв та сюжетної композицiї. Формат А4, матерiали довiльнi (акварель, маркери, лiнери, гуаш)

Послiдовнiсть виконання завдання:

- малюється контур довiльної форми. На основi отриманного абстрактного лiнiйного малюнку студент має побачити i домалювати образ персонажа або персонажiв чи об'єкта.

- малюється довiльної форми плями i на їх основi домальовується побачений образ: обличчя, персонажi, фiгуру, частину тiла, тварини чи будь що iнше.

2. Створення швидких начеркiв. Робота з лiнiєю та формою. Формат А4, матерiали довiльнi (маркери, лiнери, перо, туш)

Послiдовнiсть виконання завдання:

1. Малюються лiнiї довiльної форми, якi перехрещуються хаотично мiж собою. На основi отриманного абстрактного лiнiйного малюнку студент має побачити i домалювати образ персонажа або персонажiв чи об'єки

2. Формат дiлиться на шiсть квадратiв. В кожному квадратi малюється будь яка лiнiя в будь-якому мiсцi. Завдання для студента використовуючи простiр квадрату i отриману лiнiю створити швидкий начерк iлюстрацiї.

Лабораторне заняття №3

Тема 3. Інструменти і матеріали для створення ілюстрацій. Техніки створення ілюстрацій.

Мета: Вивчення та створення акварельних текстур. Особливості малювання кольоровими, акварельними олівцями. Особливості техніки малювання аквареллю.

Лабораторне завдання:

Створення текстур, матеріали і техніки. Матеріали: акварель, акварельні олівці, туш, різні гілочки, різні пензлики, крупна сіль, рис, антисептик/спирт, свічка, водорозчинна пастель або маркери, марля, фольга, пергамент, харчова плівка, папір акварельний недорогий. харчову плівка і пакувальна фактурна плівка.

Послідовність виконання завдання:

1. На акварельному папері за допомогою різноманітних матеріалів та технік створюються від шести до десяти експериментальних фактур та текстур.

Лабораторне заняття №4

Тема 4. Стилзація в ілюстрації.

Мета: Вивчення основ стилізації, принципи узагальнення та спрощення зображення, перетворення реалістичного зображення на стилізованого персонажа. Вивчення пропорцій в стилізації.

Лабораторне завдання:

1. Стилзація птаха. Створити ряд зображень: перехід від реалістичного зображення до майже абстрактного (знака) з мінімум деталей. До шести зображень на аркуші. Застосувати на практиці вміння роботи з формою, лінією та плямою. Використання методів та прийомів стилізації при виконання завдання. Формат А4. Матеріали: туш, перо, маркери, лінери

2. Стилзація птаха. Вивчення і більш детальна робота з формою.

Використання різноманітних технік і прийомів стилізації. Вміння працювати з лінією, плямою, силуетом і для підкреслення характеру та образу стилізувати за різним пропорціям.

Послідовність виконання завдання:

- 1) аналіз заданого птаха. Його форми, характерних особливих рис, притаманних цьому виду;
- 2) створення ескізів, вивчення та пошук форми за допомогою:
 - а) малюнок силуета тушшю або аквареллю, намагатися вловити рух, пропорції і позу птаха;
 - б) малюнок однією лінією не відриваючи руки;
 - в) малюнок тільки плямами або тільки лініями, або поєднання першого та другого;
 - г) абстрактний малюнок з використанням простих геометричних фігур.
- 3) композиційне розміщення зображення всієї групи образів на площині аркуша.

Лабораторне заняття №5

Тема 5. Аналіз, пошук і розробка персонажа.

Мета: Вивчення основ стилізації, принципи узагальнення та спрощення зображення, перетворення реалістичного зображення на стилізованого персонажа. Пропорцій та анатомії персонажів. Використання референсів. Вивчення виразності та динаміки в малюванні персонажів. Аналіз персонажів.

Лабораторне робота:

Стилізація та гуманізація (антропоморфізація) неживих предметів.

Створення персонажів на основі предметів побуту. Використання стилів інших ілюстраторів, з метою вивчення та аналізу, як вони працюють з формою, характером та образністю персонажів. Застосувати на практиці вміння роботи з формою, лінією та плямою. Використання методів та прийомів стилізації при виконанні завдання. Формат А4. Матеріали: туш, перо, маркери, лінери, акварель, кольорові олівці, тощо.

Послідовність виконання завдання:

- 1) аналіз заданих предметів. Їх форма, фактура, характерні особливі риси, деталі та елементи;
- 2) створення ескізів, вивчення та пошук форми, пропорції. Надання характеру персонажу. Варіанти для створення персонажів:
 - а) створити двох персонажів які взаємодіють один з одним;
 - б) розробка двох окремих персонажів і створити дві ілюстрації з ними; с) створити тільки одного на вибір;
 - в) створити одного, а другого використати або як антураж для першого або перетворити на тварину-супутника, або просто додати як деталь;
 - г) придумати свій варіант, але обов'язково має бути один персонаж (наприклад, об'єднати два предмети в один).
- 3) композиційне розміщення зображення всієї групи образів на площині аркуша;
- 4) вивчення і застосування 4 стилів відомих анімаційних студій.

Лабораторне заняття №6

Тема 6. Основи малювання персонажів

Мета: Створення ескізів антропоморфних анімалістичних персонажів. Надання характеру персонажу виразності та динаміки

Лабораторне завдання:

Стилізація та гуманізація (антропоморфізація) тварини. Створення персонажа на основі заданої тварини. Використання стилів інших ілюстраторів, з метою вивчення та аналізу, як вони працюють з формою, характером та образністю персонажів. Застосувати на практиці вміння роботи з формою, лінією та плямою. Використання методів та прийомів стилізації при виконанні завдання. Формат А4. Матеріали: туш, перо, маркери, лінери, акварель, кольорові олівці, тощо.

Послідовність виконання завдання:

- 1) аналіз заданих тварин. Їх форма, фактура, характерні особливі риси, деталі та елементи. Місце проживання, країна;
- 2) створення ескізів, вивчення та пошук форми, пропорції. Надання характеру та динаміки персонажу;
- 3) композиційне розміщення зображення всієї групи образів на площині аркуша;
- 4) вивчення і застосування 4 стилів відомих анімаційних студій.

Лабораторне заняття №7

Тема 7. Стилзація персонажів.

Мета: Аналіз референсів і перетворення реалістичного зображення на стилізованого персонажа. Робота з формою, лінією, плямою.

Лабораторне завдання:

Виконання ескізів з урахуванням пропорцій і характерних рис заданого персонажа.

Лабораторне заняття №8

Тема 8. Основи створення ілюстрації.

Мета: вивчити основні поняття: пропорції, світло, тінь. Колір в ілюстрації
Вирішення ілюстрацій: пошук графічної техніки. Створення ілюстрації в оригінальній графічній техніці.

Лабораторне завдання:

Створення ілюстрації на основі слів. Студентам подається певний список слів, з яких вони вибирають два слова методом лотереї) + задана певна кольорова гама. Формат А4. Матеріали: туш, перо, маркери, лінери, акварель, кольорові олівці, тощо.

Послідовність виконання завдання:

- 1) аналіз завдання. Пошук асоціативного ряду на задану тему;
- 2) створення ескізів, вивчення та пошук форми, пропорції;
- 3) композиційне розміщення зображення всієї групи образів на площині аркуша;
- 4) визначення загального тону; передача загальних великих тонових відносин;
- 5) узагальнюючий етап роботи: виявлення головного і другорядного в тональній гармонії роботи; підпорядкування всіх частин зображення цілому.

Лабораторне заняття №9

Тема 9. Композиції в ілюстрації.

Мета: Вивчення різних видів композицій. Контраст в композиції. Здійснити ескізний пошук стилізованої композиції та виконати стилізовану ілюстрацію на задану тему.

Лабораторне завдання:

Створення ілюстрації на основі заданої емоції. Студентам подається певний список емоцій, з яких вони вибирають слово методом лотереї). Формат А4. Матеріали: туш, перо, маркери, лінери, акварель, гуаш, кольорові олівці, тощо.

Послідовність виконання завдання:

- 1) аналіз завдання. Пошук асоціативного ряду на задану тему;
- 2) створення ескізів, вивчення та пошук форми, пропорції;
- 3) композиційне розміщення зображення всієї групи образів на площині аркуша;
- 4) визначення загального тону; передача загальних великих тонових

відносин;

5) узагальнюючий етап роботи: виявлення головного і другорядного в тональній гармонії роботи; підпорядкування всіх частин зображення цілому.

Лабораторне заняття №10

Тема 10. Сценарій та наратив в ілюстрації.

Мета: Створення сценарію. Визначення головного наративу в заданій темі для ілюстрування. Ескізний пошук і виконання ілюстрацій з урахуванням визначеного наративу.

Лабораторне завдання:

Створення ілюстрації на основі живої природи (вихід на пленер). Створити стилізовану сюжетну ілюстрацію, використовуючи замальовки, фото природи, архітектури або пейзажу, зроблені на пленері. Формат А4. Матеріали: акварель, гуаш, акрил, туш, перо, маркери, лінери, олівці

Послідовність виконання завдання:

- 1) Аналіз завдання. Пошук асоціативного ряду на задану тему. Визначення головного наративу в заданій темі для ілюстрування.
- 2) Ескізний пошук і виконання ілюстрацій з урахуванням визначеного наративу.
- 3) Композиційне розміщення зображення всієї групи образів на площині аркуша.
- 4) Визначення загального тону; передача загальних великих тонових відносин.
- 5) Узагальнюючий етап роботи; виявлення головного і другорядного в тональній гармонії роботи; підпорядкування всіх частин зображення цілому.

Лабораторне заняття №11

Тема 11. Розробка ілюстрації.

Мета: Аналіз тексту і виділення в ньому тематичних блоків, які передбачається ілюструвати. Розробка образів дійових осіб для ілюстрацій відповідно до вибраної сцени. Розробка композиції та кольорового рішення, техніки для ілюстрації відповідно до вибраної сцени.

Лабораторне завдання:

- 1) **Виконати ілюстрації художнього або музичного твору.** Формат А4. Матеріали: акварель, гуаш, акрил, туш, перо, маркери, лінери, кольорові олівці, тощо або використання комп'ютерних програм і цифрових ілюстраторських технік.

Послідовність виконання завдання:

- 1) аналіз завдання. Пошук асоціативного ряду на задану тему. Визначення головного наративу в заданій темі для ілюстрування;
- 2) ескізний пошук та розробка образів дійових осіб для ілюстрацій відповідно до вибраної сцени. Визначитись з ілюстративними техніками;
- 3) композиційне розміщення зображення всієї групи образів на площині

аркуша.

4) визначення загального тону; передача загальних великих тонових відносин;

5) узагальнюючий етап роботи; виявлення головного і другорядного в тональній гармонії роботи; підпорядкування всіх частин зображення цілому.

6. Самостійна робота

Мета: формування уміння розробляти ілюстраційні роботи на професійному рівні

Завдання:

1. Підготовка демонстраційної графіки всіх ілюстративних робіт, створених на курсі

2. Створення презентаційних матеріалів

Критерії оцінювання: теоретичний та художній рівень створеної презентації, графічна підготовка представлених матеріалів, володіння законами композиції, кольорознавства, уміння студента креативно репрезентувати свої роботи.

Обсяг і зміст самостійної роботи визначається робочою програмою та робочим планом в межах встановленого обсягу годин із навчальної дисципліни, методичними вказівками викладача. Навчальний матеріал з дисципліни, передбачений для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

Навчальний матеріал, передбачений навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

Викладач проводить діагностику якості самостійної роботи студента на індивідуальних заняттях. Вони проводяться в позааудиторний час за окремим графіком, складеним кафедрою.

Самостійна робота студента проводиться за такими напрямками:

1. Підготовка до практичних занять:

- вивчення лекційного матеріалу;
- вивчення теми за підручниками і посібниками;
- опрацювання рекомендованої монографічної літератури та періодики, передбаченої списком літератури;
- опрацювання завдань до практичних занять.

2. Опрацювання програмних питань, що не розглядаються на навчальних заняттях і виносяться на самостійне опрацювання.

3. Підготовка до виконання модульних контрольних робіт.

4. Підготовка до виконання екзаменаційної контрольної роботи.

№ п/п	Тематика
1.	Оцифрування всіх зроблених робіт за семестр та створення pdf презентації у вигляді кейсу для Біхансу

Критерії оцінювання аналогічні до критеріїв оцінювання ілюстративних робіт.

Додаткові бали та заохочення за неформальну освіту

Здобувачі освіти мають можливість отримати додаткові бали (до 10% від загальної оцінки за модуль) за участь у неформальних освітніх активностях, пов'язаних із тематикою курсу:

- завершення онлайн-курсів з векторної графіки, дизайну інтерфейсів, типографіки тощо на платформах (Coursera, Udey, Prometheus, LinkedIn Learning) з наданням сертифікату;
- участь у вебінарах, майстер-класах або конкурсах з графічного дизайну; публікація власних робіт на професійних платформах (Behance, Dribbble) з посиланням на курс;
- участь у хакатонах або дизайн-чемпіонатах.

Умови зарахування балів: для отримання додаткових балів необхідно надати викладачу сертифікат, посилання на роботу або інший підтверджуючий документ із коротким описом (до 200 слів) того, як отриманий досвід допоміг у вивченні дисципліни. Важливо: максимальна кількість додаткових балів за неформальну освіту не може перевищувати 10% від загального вагового коефіцієнта залікового модулю. Деталі зарахування узгоджуються з викладачем індивідуально.

7. Тренінг з дисципліни

Мета тренінгу: Методика та процес розробки та виконання ілюстрації у стилі «Колаж». Зробити аналіз картини «Дівчина з перловою сережкою» і створити свою інтерпретацію в техніці колажу.

Завдання тренінгу: колаж на тему картини О. Мурашко «Дівчина в червоному капелюсі». Формат А4.

Порядок проведення:

- 1) Аналіз заданої картини;
- 2) Розробка ескізу власної інтерпретації сюжету заданої картини;
- 3) Створення роботи.

8. Методи навчання

Для забезпечення ефективного та всебічного опанування дисципліни пропонується застосовувати комбінацію традиційних, інтерактивних та інноваційних методів навчання, що сприятимуть розвитку теоретичних знань, практичних навичок, критичного мислення та творчих здібностей студентів.

1. Лекційні заняття: проблемні лекції, лекції-візуалізації, інтерактивні елементи, запрошені експерти.

2. Лабораторні заняття: проєктний підхід, завдання з підвищеною складністю, використання реальних кейсів.

3. Самостійна робота студентів :

Робота над проєктами: продовження та поглиблення роботи над проєктними завданнями, розпочатими на практичних заняттях, з подальшою презентацією та захистом.

Онлайн-ресурси та відеоуроки: рекомендація та використання сучасних онлайн-платформ (Coursera, Domestika, YouTube-канали професійних дизайнерів) для

самостійного вивчення програмного забезпечення та технік.

Ведення портфоліо: створення та регулярне оновлення студентами власного цифрового портфоліо з виконаними роботами, що є важливим для їхнього майбутнього працевлаштування.

Гейміфікація: включення елементів гри або змагання у навчальний процес для підвищення мотивації та залучення (наприклад, “дизайнерські челенджі”, конкурси на найкраще рішення).

4. Контроль та оцінювання:

Критеріальне оцінювання: чітко визначені критерії оцінювання для кожного завдання та проєкту, що дозволяють студентам розуміти вимоги та шляхи покращення своєї роботи.

Регулярний зворотний зв'язок: надання конструктивного та своєчасного зворотного зв'язку студентам щодо їхніх робіт на всіх етапах навчання.

5. Презентації та захист проєктів: обов'язкова презентація та захист виконаних проєктів, що розвиває навички публічних виступів та аргументації своїх дизайнерських рішень. На цьому курсі заборонено використовувати роботи, згенеровані ШІ.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Ілюстрація» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне оцінювання виконаних практичних завдань;
- поточне оцінювання виконаних самостійних завдань;
- оцінювання результатів тренінгів;
- екзамен.

10. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів установлюються конкретні терміни. Перескладання модулів здійснюється в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим, пропуски практичних занять відпрацьовуються. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету чи інституту.

Політика щодо визнання результатів навчання

Відповідно до «Положення про визнання в Західноукраїнському національному університеті результатів попереднього навчання» (https://www.wunu.edu.ua/pdf/pologenya/Polozhennya_ruzult_poper_navch.pdf) здобувачам вищої освіти може бути зараховано результати навчання (неформальної / інформальної освіти, академічної мобільності тощо) на підставі документів, що їх підтверджують (сертифікати,

довідки, документи про підвищення кваліфікації тощо). Рішення про зарахування здобувачу результатів (певного освітнього компонента в цілому, або ж окремого виду навчальної роботи за таким освітнім компонентом) приймає вповноважена Комісія з визнання результатів навчання за процедурою, визначеною вищезазначеним положенням.

11. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Ілюстрація» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять, 1-4 теми, 4 роботи – 4 оцінок).	2. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання модульного завдання, оцінюється правильність застосування світотіні, тональних співвідношень та дотримання правил композиції.	1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять, 5-11 тем, 5 робіт – 5 оцінок).	2. Оцінка за Модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання модульного завдання, оцінюється правильність застосування світотіні, тональних співвідношень та дотримання правил композиції.	Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу, колаж на тему картини О. Мурашко «Дівчина в червоному капелюсі».	Оцінювання завдання «Підсумкова презентація»	Оцінка виставляється на підставі виконання екзаменаційного завдання

За шкалою університету ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Критерії оцінювання:

- Формальні знання.** Знання формальних характеристик: пропорції, форма, колір, композиція, тональні співвідношення; знання понять композиційна цілісність, кольорово-графічна виразність, узагальнення та умовність в передачі основного задуму; розуміння стилістичних особливостей.
- Технологічні вміння.** Знання ілюстративних технік, знання ілюстративних технік комп'ютерної графічної програми.
- Художня виразність.** Уміння студента передати загальну ідею і настрої ілюстративної роботи.

Критерії оцінювання практичних творчих завдань (проектів):

Відмінно (90–100 балів/ A): Студент продемонстрував високий рівень художнього мислення та технічної майстерності. Композиція ілюстрації бездоганна та гармонійна, витримана єдина стилістика, професійно застосовані засоби виразності (лінія, пляма, колір). Студент досконало володіє інструментарієм (традиційним або цифровим), виявив високу креативність у розкритті художнього образу чи персонажа. Робота повністю відповідає технічному завданню та має професійний вигляд.

Дуже добре (85–89 балів/ B): Студент на високому рівні впорався із творчим завданням. Робота демонструє правильне розуміння основ ілюстрування та впевнену техніку виконання. Проект естетичний, проте присутні поодинокі дрібні неточності у деталізації або незначна стилістична невпевненість, які не впливають на загальне позитивне сприйняття образу.

Добре (75–84 бали/ C): Студент продемонстрував належне володіння практичними навичками. Робота загалом відповідає композиційним вимогам, але припускаються певні похибки в анатомії персонажа, плановості або кольорових співвідношеннях. Творчий пошук має стандартний характер, бракує авторської виразності та оригінальності рішення.

Задовільно (65–74 бали/ D): Студент виконав завдання на пороговому рівні. В ілюстрації спостерігаються помітні помилки в побудові та порушення пропорцій.

Композиція виглядає неврівноваженою, ідея розкрита поверхнево без належного опрацювання деталей. Технічне виконання потребує суттєвого вдосконалення.

Достатньо (60–64 бали/ E): Студент виконав мінімально допустимий обсяг роботи. Спостерігається хаотичність композиції, значні порушення в техніці виконання та незавершеність проєкту. Проте основні умови технічного завдання формально дотримані.

Незадовільно (35–59 балів/FX): Студент не виконав завдання в повному обсязі або робота не відповідає встановленим вимогам. Відсутнє розуміння базових принципів ілюстрації, допущені грубі помилки в техніці, стилістична єдність повністю порушена. Потрібне серйозне доопрацювання проєкту.

Незадовільно (1–34 бали/ F): Робота не подана або продемонстрований результат свідчить про повну відсутність практичних навичок та нерозуміння засадничих принципів художнього проєктування. Потрібне повторне вивчення дисципліни.

Критерії оцінювання модульного завдання: Критерії оцінювання модульного завдання:

При виставленні підсумкової оцінки за модуль (наприклад, «Розробка персонажа» або «Сюжетна ілюстрація») враховуються такі компоненти:

Назва критерію	Характеристика критерію
<i>Пошуковий етап</i>	Якість та кількість ескізів, робота з референсами, пошук пластичного рішення.
<i>Технічне виконання</i>	Володіння графічними редакторами або традиційними художніми матеріалами. Робота з лінією, плямою, текстурою
<i>Композиція та концепція</i>	Оригінальність ідеї, цілісність образу, відповідність ілюстрації поставленому тексту чи темі
<i>Колористичне рішення</i>	Гармонійність кольорової гами Виразність кольору як засобу емоційного впливу Здатність передати світлотінь, об'єм, атмосферу
<i>Творчий підхід і самовираження</i>	Оригінальність задуму Вміння інтерпретувати тему через особисту художню мову Наявність авторського стилю або пошуку
<i>Відповідність завданню</i>	Виконання поставленої теми або концепції Дотримання вимог до формату, техніки, термінів Повнота розкриття ідеї
<i>Рефлексія та самооцінка</i>	Усвідомлення власного процесу роботи Вміння аргументувати вибір засобів вираження Здатність до самокритики та аналізу результату
<i>Презентація та оформлення</i>	Охайність подачі, відповідність формату та технічним вимогам

Відмінно (90–100 балів/ A): Студент продемонстрував вичерпні знання теорії модуля та бездоганно виконав практичну частину. Робота вирізняється оригінальною концепцією, високою технічною майстерністю та естетичною довершеністю. Студент вільно володіє засобами художньої виразності, демонструє професійний рівень деталізації, стилістичну цілісність та глибоке розкриття характеру персонажа або сюжетної лінії.

Дуже добре (85–89 балів/): Завдання виконано на високому рівні. Проект логічний, технічно грамотний та демонструє глибоке розуміння теми (наприклад, вірно передана емоція персонажа або динаміка взаємодії героїв у сюжеті). Присутні поодинокі дрібні зауваження до нюансів кольорокорекції чи другорядних деталей, які не впливають на загальну високу якість ілюстрації.

Добре (75–84 бали/ C): Студент впевнено володіє інструментарієм і виконав завдання у повному обсязі. Робота відповідає технічним вимогам та композиційним принципам, персонаж чи сюжет впізнавані та логічні. Проте робота має стандартне візуальне рішення без активного творчого пошуку чи вираженої авторської манери.

Задовільно (65–74 бали/ D): Модульне завдання виконано загалом правильно, але на пороговому рівні. У практичній роботі спостерігаються помилки в анатомії персонажа, порушення плановості сюжету або невпевнена робота з лінією та плямою. Візуальний нарратив розкритий поверхнево, взаємодія елементів композиції вимагає доопрацювання.

Достатньо (60–64 бали/ E): Студент продемонстрував мінімально допустимі навички. Практична частина має суттєві недоліки (порушення пропорцій героя, композиційний хаос у сюжеті), проте основні умови завдання виконані. Робота виглядає незавершеною, технічно слабкою або позбавленою виразності художнього образу.

Незадовільно (35–59 балів/ FX): Студент не опанував ключові навички проектування образу чи сюжету. Робота незавершена, містить критичні композиційні або технічні помилки (наприклад, нездатність побудувати фігуру в просторі або відсутність логічного зв'язку між елементами сюжету). Потрібне серйозне доопрацювання проекту.

Незадовільно (1–34 бали/ F): Студент не з'явився на модульний контроль або подана робота свідчить про повну відсутність розуміння принципів сюжетної ілюстрації та неволодіння графічними інструментами. Робота не відповідає вимогам навчальної програми.

Критерії оцінювання тренінгу

Відмінно (90–100 балів/ A): Студент бездоганно засвоїв матеріал щодо техніки колажування та інтерпретації класичного художнього твору. Демонструє високий рівень художньої майстерності та вільно володіє інструментами (цифровими або традиційними). Робота вирізняється оригінальним авторським баченням, яке точно передає колорит, настрій та характер образу дівчини в червоному капелюсі. Композиція колажу професійна, гармонійна та естетично довершена.

Дуже добре (85–89 балів/ B): Студент на високому рівні володіє практичними навичками створення тематичного колажу. Аргументовано викладає творчий задум, вдало підбирає фактури та кольорову гаму відповідно до стилістики О. Мурашка.

Проект якісний та цілісний, проте присутні поодинокі технічні огріхи у деталізації або незначні похибки у логіці візуального наративу.

Добре (75–84 бали/ C): Студент впевнено володіє інструментарієм і правильно застосовує теоретичні положення про композицію та колір на практиці. Колаж відповідає заданій темі, основні елементи картини-першоджерела впізнавані. Проте робота має стандартне візуальне рішення без глибокого авторського пошуку. Присутні незначні неточності у технічному виконанні фінального твору.

Задовільно (65–74 бали/ D): Студент загалом орієнтується в основах створення колажу, але виявляє невпевненість під час обґрунтування вибору візуальних засобів для інтерпретації картини. Практична робота виконана на пороговому рівні: зв'язок із твором О. Мурашка присутній, проте композиція неврівноважена, а техніка виконання виглядає незавершеною.

Достатньо (60–64 бали/ E): Студент опанував лише обов'язковий мінімум матеріалу. Робота містить суттєві помилки в техніці колажування, робота з плямою та кольором хаотична. Завдання виконано з мінімально допустимим результатом, ідея картини розкрита дуже поверхнево, а технічне виконання слабке.

Незадовільно (35–59 балів/ FX): Студент не опанував матеріал тренінгу, практичні навички створення колажу не сформовані. Робота не передає суті завдання, порушені базові композиційні принципи, а стилістика О. Мурашка зовсім не простежується. Потрібне суттєве доопрацювання проекту.

Незадовільно (1–34 бали/ F): Повна відсутність результату. Студент не продемонстрував навичок роботи над колажем та не виконав умови тренінгу. Потрібне повторне вивчення дисципліни.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів:

Відмінно (90–100 балів/A): Студент виконав оцифрування всіх робіт семестру на професійному технічному рівні. Зображення мають бездоганну чіткість та правильну кольорокорекцію. Презентаційний кейс має чітку логічну структуру (обкладинка, концепція, етапи розробки, фінальні візуалізації). Продемонстровано високий рівень володіння графічними редакторами для верстки презентації, витримано стилістичну єдність та естетику подачі.

Дуже добре (85–89 балів/B): Студент підготував повний обсяг робіт у вигляді цілісного кейсу. Роботи оцифровані якісно, творчий задум кожного проекту аргументовано розкритий через візуальний ряд. Присутні поодинокі технічні неточності у верстці самої презентації або дрібні огріхи в постобробці зображень, які не впливають на загальне позитивне враження від портфоліо.

Добре (75–84 бали/C): Студент впевнено володіє інструментарієм для підготовки презентаційних матеріалів. Кейс реалізований у повному обсязі, проте припускаються певні неточності у логіці візуального наративу (послідовності подачі матеріалу) або художньому оформленні сторінок PDF-презентації.

Задовільно (65–74 бали/D): Студент загалом орієнтується в основах презентації проектів, але не впевнено володіє процесом технічної підготовки файлів. Практична робота виконана на пороговому рівні: присутня частина робіт семестру, виявлено труднощі у створенні цілісного візуального образу кейсу, структура подачі розмита.

Достатньо (60–64 бали/Е): Студент опанував лише обов'язковий мінімум технічних навичок. Презентація демонструє володіння початковими вміннями оцифрування, проте містить суттєві помилки: низька роздільна здатність зображень, відсутність ретуші, випадковий набір слайдів без презентаційної логіки.

Незадовільно (35–59 балів/FX): Студент не опанував матеріал у достатній мірі, практичні навички презентації візуального контенту не сформовані. Робота незавершена (відсутня значна частина семестрових робіт) або кейс містить критичні технічні помилки. Потрібне суттєве доопрацювання та повторне подання матеріалів.

Незадовільно (1–34 бали/F): Студент не володіє інструментарієм для оцифрування та верстки, не знає основних вимог до оформлення портфоліо та не продемонстрував результатів виконання завдання. Потрібне повторне вивчення дисципліни.

*Екзаменаційне завдання
з дисципліни "Ілюстрація"
Змістовий модуль "Аналіз та розробка ілюстрації"*

1. Вибір художнього/публістичного твору. Аналіз тексту і виділення в ньому тематичних блоків, які передбачається ілюструвати. Розробка образів дійових осіб для ілюстрацій відповідно до вибраної сцени. Розробка композиції та кольорового рішення, техніки для ілюстрації відповідно до вибраної сцени.
2. Виконання сюжетної чи тематичної ілюстрації на основі уривку з художнього/публістичного твору. 2 аркуші формату А3 (2 книжкових розвороти). Техніка виконання довільна.
3. Перегляд готових робіт (40% балів)

Характеристика рівнів ілюстраційних робіт до художнього твору

За шкалю ЗУНУ	Характеристика рівнів ілюстраційних робіт
90-100	1. В ілюстраційній роботі максимально розкрито зміст фрагменту художнього/публістичного твору.

	2. Композиція цілісна, характеризується оптимальною підпорядкованістю складових елементів та гармонійно розміщена на форматі. 3. Персонажі та елементи зображені у відповідності до основних класичних законів візуального мистецтва. 4. Достовірно відтворено особливості матеріальної культури та психологічний настрій твору. 5. Дотримано єдності обраного стилістичного напрямку. 6. Продемонстровано вправне володіння обраною технікою та охайність виконання. Створено композиційне рішення кожної ілюстрації як оригінального і неповторного зображення; об'єднано усі ілюстрації до тексту загальним принципом побудови візуальних образів та стильовими ознаками графічної мови.
85-89	1. Сюжетна композиція ілюстраційної роботи в основному розкриває зміст фрагменту художнього/публістичного твору. 2. Композиція цілісна, складові її елементи взаємопідпорядковано та добре розміщено на форматі. 3. Персонажі та елементи зображені у із незначними порушеннями класичних законів візуального мистецтва. 4. Особливості матеріальної культури або психологічний настрій твору розроблено з невеликими похибками. 5. Окремі елементи зображення не відповідають єдиному обраному стилістичному напрямку. 6. Продемонстровано основи володіння обраною технікою та охайність виконання.
75-84	1. Сюжет композиції ілюстраційної роботи істотно відходить від змісту чи теми фрагменту художнього/публістичного твору. 2. Композиція відзначається роздробленістю, або невдалою взаємопідпорядкованістю складових її елементів, із недоліками розміщена на форматі. 3. Персонажі чи елементи зображені із виразними порушеннями класичних законів візуального мистецтва. 4. Особливості матеріальної культури відтворюваного сюжету та психологічний настрій твору розроблено з виразними похибками. 5. Окремі елементи зображення еkleктичні та не відповідають єдиному обраному стилістичному напрямку. 6. Спостерігаються недоліки у володінні основами обраної техніки або неохайність у виконанні.

65-74	1. Сюжет композиції ілюстраційної роботи істотно відходить від змісту чи теми фрагменту художнього/публістичного твору. 2. Композиція відзначається значною роздробленістю, або невдалою взаємо-підпорядкованістю складових її елементів, із недоліками розміщена на форматі. 3. Слабо пропрацьовані персонажі чи елементи зображені із виразними порушеннями класичних законів візуального мистецтва. Не відображають характер і зміст вибраної теми. 4. Особливості матеріальної культури відтвореного сюжету та психологічний настрій твору розроблено зі значними виразними похибками. 5. Помилки в цільному образі ілюстрації. Окремі елементи зображення еkleктичні та не відповідають єдиному обраному стилістичному напрямку. 6. Спостерігаються значні недоліки у володінні основами обраної техніки або неохайність у виконанні.
60-64	1. Сюжетна композиція ілюстраційної роботи дуже слабо відображає змісту фрагменту художнього/публістичного твору. 2. Композиція сильно невпорядкована і незбалансована, із недоліками розміщена на форматі, порушенні основні композиційні закони 3. Непропрацьовані персонажі та елементи зображені без дотримання класичних законів візуального мистецтва. 4. Слабо відтворено особливості матеріальної культури чи психологічний настрій озвученого твору. 5. Спостерігаються дуже значні недоліки у володінні основами обраної техніки або неохайність у виконанні.
35-59	1. Сюжетна композиція ілюстраційної роботи дуже слабо відображає змісту фрагменту художнього/публістичного твору. 2. Композиція сильно невпорядкована і не збалансована, із значними недоліками розміщена на форматі, порушенні основні композиційні закони. 3. Непропрацьовані персонажі та елементи зображені без дотримання класичних законів візуального мистецтва. 4. Не відтворено особливості матеріальної культури чи психологічний настрій озвученого твору. 5. Слабке володіння основами обраної техніки або сильна неохайність у виконанні.

1-34	1. Сюжетна композиція ілюстраційної роботи не відображає змісту фрагменту художнього/публістичного твору. 2. Не дотримання правил композиції, непропрацьовані персонажі та елементи ілюстрації. 3. Не відтворено особливості матеріальної культури чи психологічний настрій озвученого твору. 4. Не продемонстровано основ володіння обраною технікою. Представлено ілюстрації

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ з/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-11
2	Проекційний екран	1-11
3	Наявність доступу до мережі Інтернет (за необхідності)	1-11
4	Ноутбук	1-11
5	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-11
6	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-11

Рекомендовані джерела інформації

1. Володимир Овчінніков. Історія книги: Еволюція книжкової структури. Львів, Видавництво «Світ», 2005, 420 с.
2. Денис Зільбер. Розмова про ілюстрацію в піжамі та з філіжанкою кави Київ : ArtHuss, 2023. 256 с.
3. Денні Грегори. Малювання на сніданок. Тисяча способів насолодитися життям, навіть якщо часу немає ні на що. Київ : ArtHuss, 2020. 160 с.
4. Дерек Бразелл, Джо Девіс. Як зрозуміти ілюстрацію. Київ : ArtHuss, 2019. 208 с.
5. Дерек Бразелл, Джо Девіс. Як стати успішним ілюстратором. Київ : ArtHuss, 2019. 208 с.
6. Джон берджер. Як ми бачимо. Київ : ist publishing, 2020. 176 с.
7. Дорон Маєр. WORKFLOW: Практичний посібник до творчого процесу. Київ : ArtHuss, 2020. 304 с.
8. Емброуз Г., Оно-Білсон Н. Основи. Графічний дизайн 01. Підхід і мова. Київ: ArtHuss, 2019. 192 с.
9. Ендрю Луміс. Рисуємо голови та руки. Київ : ArtHuss, 2024. 156 с.
10. Йоганнес Іттен. Мистецтво кольору: Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. Київ : ArtHuss, 2022. 96 с.
11. Іванов С. Основи композиції видання. Львів : Світ, 2013. 232 с.
12. Кеннет Андерсон, Девон Кейді-Лі, Сесіль Карре, Голлі Менгерт . Створення персонажів для індустрії розваг: Дизайн персонажів у анімації, ілюстрації та відеоіграх. Київ : ArtHuss, 2023. 304 с.
13. Мартін Солсбері, Мораг Стайлз. Дитячі книжки-картинки: Мистецтво візуальної оповіді. Київ : ArtHuss, 2024. 208 с.
14. Мішель Пастуро. Книга Кольори наших споминів. Київ: Видавництво Анетти Антоненко. 2020. 232 с.
15. Роберт Шор. Благай, кради і позичай. Митці проти оригінальності. Київ : ArtHuss, 2019. 186 с.
16. Хеллер С., Кваст С. Графічні стилі. Київ : ArtHuss, 2019. 296 с.
17. Композиція і наратив (Від майстрів мистецтва). Київ : ArtHuss, 2025. 288 с.
18. Методичні рекомендації до практичних занять з навчальної дисципліни ілюстрація "Композиція в дитячій ілюстрації». Тернопіль: Західноукраїнський національний університет. 2024. 30 с.

Додаткова література

1. Martha Alderson. Boundless Creativity: A Spiritual Workbook for Overcoming Self-Doubt, Emotional Traps, and Other Creative Blocks. Reveal Press. 2020. 242 с.
2. Martin Salisbury. Drawing for Illustration. Thames & Hudson. 2022. 224 с.
3. Andrew Selby. Editorial Illustration: Context, content and creation. Bloomsbury Visual Arts. 2022. 224 с.
4. Fundamentals of Character Design How to Create Engaging Characters for Illustration Animation and Visual Development. 3DTotal Publishing. 2020. 288 с.
5. Stephen Silver. The Silver Way. Design Studio Press. 2017. 248 с.

Електронні ресурси

1. Серія безплатних онлайн тренінгів.Лекції, майстер-класи та онлайн консультації. Для графічних дизайнерів та ілюстраторів. *Graphic Design Lab*
URL: <https://www.graphic-design-lab.com/>
2. The education of an illustrator by Heller, Steven; Arisman, Marshall; School of Visual Arts (New York, N.Y.) *Internet Archive*
URL: https://archive.org/details/isbn_9781581150759
3. Creative illustration by Andrew Loomis. *Internet Archive*
URL:<https://archive.org/details/andrewloomiscreative.illustration/Andrew%20Loomis%20-%20Creative.Illustration/page/n1/mode/2up>
4. Сайт з референсами. *Line of action*
URL: <https://line-of-action.com/>